

[Gade]

og mærke. Det er jo ikke noget med, at man kan melde sig ud af den virkelighed, at der er en betydelig risiko ved disse stoffer. Det er at bagatellisere diskussionen. Det er den melding, vi har fået fra WHO, og det er det, der ligger i det socialdemokratiske forslag.

(Kort bemærkning).

Sønderby (V):

Jamen jeg sagde også til hr. Gade, at vi fortsat skal forske i det. Som ministeren sagde, vil Miljøstyrelsen jo hele tiden forske i det, og så vil ministeren, hver gang der er nogle problemer, diskutere det med EF og så prøve at få det igennem. Vi har tilsluttet os de direktiver, og derfor mener jeg, at sikkerheden er så stor på det område, at der ikke skulle være nogen fare.

Men det er jo dér, diskussionen er, og så er det igen diskussionen, hvor mange kræfter vi kan bruge på at overbevise de andre, hvis vi virkelig mener, at der er et problem. Det er det, vi også støtter.

Marianne Jelved (RV):

Principielt bør de stoffer, der kan være kræftfremkaldende, og som anvendes i Danmark, mærkes med advarsel og anvisninger på, hvordan man håndterer stoffet på den forsvarligste måde.

Jeg skal ikke komme med bortforklaringer omkring Det Radikale Venstres beslutningsforslag sammen med regeringspartierne i foråret 1987, som SF's ordfører var inde på for kort tid siden. Vi har drøftet denne sag igen i partiet, og vi har den indstilling, at det desværre går for langsomt i EF, men vi er i Det Radikale Venstre ikke i tvivl om, at miljøministeren lægger pres på EF ved enhver lejlighed, og det er godt.

Det er godt, at vi er oppe på ca. 80 stoffer, der er mærkede. Men alligevel opleves det som uacceptabelt, hvis vi ikke kan mærke stoffer, som er opgjort på en liste fra en international og i princippet uafhængig forskningsinstitution som IARC. Og det skyldes altså, at vi har nogle problemer med troværdighed og usikkerhed. På grund af tidligere tiders manglende viden eller tøven med at tage viden eller mistanker alvorligt, har vi faktisk oplevet mange smerter og lidelser rundt omkring.

Jeg kan godt forstå regeringspartiernes henvisning til EF; de nævnte partier sidder nu engang i en regering og kan ikke lade som ingen-

ting, når vi taler om EF. Jeg har jo så glæden af at være i en lidt friere position og kan sige, at det er en side af problemet, men vi vil alligevel gerne have lagt pres på EF ved; at vi tager nationale initiativer, og så må vi henvisse til sikkerhedsklausulen i EF's regi.

Jeg vil godt citere fra sidste debat om emnet, hvor der er givet en redegørelse til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg fra Kræftens Bekæmpelse den 8. april 1987:

»Kræftens Bekæmpelse finder dette helt uacceptabelt« – altså at man ikke kan mærke i Danmark – »vi har derfor talrige gange tilkendegivet, at sagen er så alvorlig, at den danske stat bør foretage en selvstændig dansk mærkning af samtlige de 130 stoffer, der findes i Danmark. Dette kan som bekendt ske med henvisning til sikkerhedsklausulen, der kan anvendes af en medlemsstat, såfremt denne fastslår, at et stof frembyder fare for mennesker eller miljø.«

Nu har vi som sagt mærket ca. 80 stoffer, og vi vil gerne fra Det Radikale Venstres side under udvalgsarbejdet gå ind i spørgsmålet om, hvilke af de endnu umærkede stoffer der i særlig grad bruges herhjemme og i hvilke sammenhænge, for så at træffe beslutning om, hvordan vi tager fat i det og får mærket hurtigst muligt. Og så må vi tage diskussionerne med EF efterfølgende.

Kirsten Madsen (FP):

Fremskridtspartiet mener, at hvis der er stor uforståelse i den danske befolkning for kun at have oplysningspligt for alt, hvad der muligvis kan være kræftfremkaldende, så er det, fordi der ikke har været tilstrækkelig klarhed til forståelse af indholdet i dette forslags formulering i den danske befolkning.

Hvis der fremkommer oplysninger, der med sikkerhed viser, at et stof er kræftfremkaldende, skal der selvfølgelig være afmærkning på det. Men viden er absolut nødvendig, og uden at det seriøst er gennemgået, hvad der giver kræft, og hvad der ikke giver kræft, kan vi ikke stemme for et sådant samlet forslag.

Vi har et tydeligt eksempel med sødemidlerne, der blev skreget ud som utrolig kræftfremkaldende. Det viste sig senere ved forskningsresultater, at det var løgn, men da var man sikker på, at man havde smadret en industri, som ikke medvirkede til kræftfremkaldelse.